

Rotary

Höganäs Kullen

Mufida Dizdar Framtidsfullmakter 2020-06-12

Begreppet "framtidfullmakt" är relativt nytt i vårt land (sedan 2017) men har funnits länge på andra håll i världen. Syftet med fullmakten är att förordna vem som skall ta hand om mina angelägenheter i det eventuella fall att jag själv förlorar min beslutsförmåga. (M.a.o. om jag blir dement eller drabbas av sådan sjukdom att jag förlorat förmåga till eget agerande – t.ex. tillstånd efter stroke).

Fullmakten skall skrivas när man är fullt frisk eller i varje fall ej påverkad av sjukdom i sådan grad att beslutsförmågan kan anses vara nedsatt.

Med fullmakten utser man själv vem man vill ha som sin företrädare till skillnad från God Man eller Förvaltare som utses av tingsrätten. Anmälan behöver ej göras till överförmyndaren.

Fullmakten skall vara skriftlig och bevittnas av två ej jäviga personer. Dessa behöver ej känna till innehållet i fullmakten men skall veta att det handlar om en "framtidfullmakt".

Man kan utse en eller flera personer till fullmaktshavare. Om man utser flera personer bör man ange hur de skall fungera tillsammans, vilka angelägenheter var och en skall ta hand om, eller i vilken ordning de skall träda in.

Fullmakten kan vara generell eller begränsas till vissa områden. Man bör specificera vad som skall gälla vid ev. fastighetsförsäljning eller vad som skall gälla vid lämnande av gåvor.

Man bör ha i åtanke att ju mer man specificerar desto mer begränsar man också fullmakten.

Fullmakten träder i kraft vid den tidpunkt som fullmaktsinnehavaren bestämmer. Vid ev. tvist hänskjutes ärendet till tingsrätten. Rätten kan då begära in läkarintyg. Fullmaktsgivarens dåliga ekonomi är i sig inget skäl.

Normalt behövs ej fullmakt då anhöriga (make/maka, sambo, barn, barnbarn) kan träda in. (SFS 2017:11 Kap 17.)

Antecknat av
Bo Brantmark.

Bilaga. Kopia av Mufidas PP-presentation.

Framtidsfullmakter

Jur. kand. Mufida Dizdar

md@kullajuridik.se

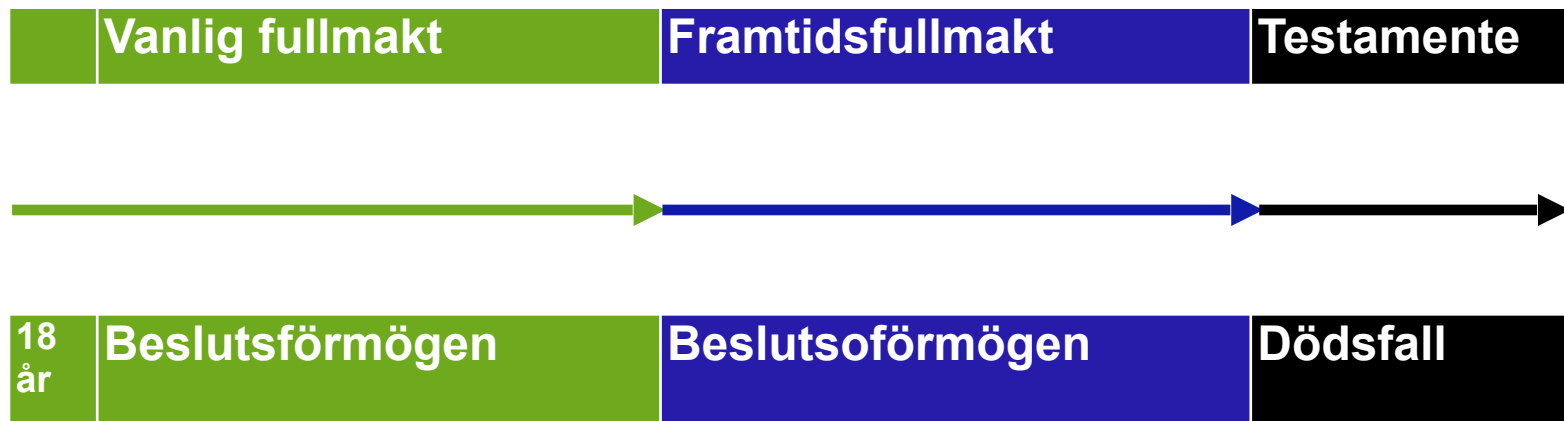
Bakgrund

- Nytt juridisk institut
- Fullmakt för framtida bruk

Frågor

- Vad är en framtidsfullmakt?
- Varför upprätta en?
- Vem kan upprätta?
- Hur upprättas den?
- Vem kan vara fullmaktshavare?
- Vad kan framtidsfullmakt omfatta?
- När börjar den gälla?
- Hur får den användas?
- När slutar det att gälla?
- Kontroll?

Vad är framtidsfullmakt

Varför upprätta framtidfullmakt

- Fullmakt för framtida bruk
- Väljer själv vem som ska förvalta
- Bestämmer omfattningen och villkor
- Granskas inte av överförmyndaren
- Förvaltningen redovisas till anhöriga i enklare form
- Skjuta upp/undvika förordnande av god man eller förvaltare

Vem kan upprätta framtidfullmakt

- Fysisk person
- Åldersgräns 18 år
- Rättshandlingsförmåga
- Beslutsförmåga

18 år	Beslutsförmögen	Beslutsoförmögen	Dödsfall
----------	-----------------	------------------	----------

Upprättande

Vanlig fullmakt	Slutar gälla	
Framtidfullmakt	Träder ikraft	Gäller
Testamente		Börjar gälla

Formkrav

- Skriftlig
- Undertecknad av fullmaktsgivaren
- Inför två samtidigt närvarande vittnen
- Vittnen ska underteckna framtidsfullmakten
- Vittnena ska känna till att de bevittnar en framtidsfullmakt
- Fullmaktshavaren får inte vara vittne

Formkrav fortsättning

- Det ska framgå:
  - Att handlingen är en framtidsfullmakt
  - Vem eller vilka som är fullmaktshavare
  - Vilka angelägenheter fullmakten omfattar
  - Vilka övriga villkor som gäller
- Framtidsfullmakten bör dateras

Fullmaktshavare

- En eller flera fysiska personer
- Gemensam eller delad behörighet
- Alternativa fullmaktshavare/ersättare

Vad får fullmakten omfatta

- Ekonomiska angelägenheter
  - Förmögenhetsrättsliga rättshandlingar
- Personliga angelägenheter
  - T.ex. i frågor om bostad
  - Fullmaktshavaren ska bevaka fullmaktsgivarens rätt i de angelägenheten som fullmakten omfattar

Undantag:

Hälso- och sjukvård

Frågor om utpräglat personlig karaktär

Omfattning

- Generell eller begränsad
- Om fastigheter får avyttras
- Om gåvor får lämnas
- Om fullmaktshavaren ska ha rät till arvode
- Gäller inte i frågor där fullmaktshavaren är jävig
- Gäller ej i frågor där god man/förvaltare är förordnad
- Villkor för vissa handlingar

Ikraftträdande

- När fullmaktsgivaren
  - Varaktigt och i huvudsak
  - Inte har förmåga att ha hand om de angelägenheter som fullmakten avser
- *Fullmaktshavaren* bedömer ikraftträdande
  - Utifrån iakttagbara förhållanden
    - Samtal med fullmaktshavaren, samtal med anhöriga, ingen djupare medicinsk bedömning, ej rätt att ta del av fullmaktshavarens medicinska journaler
- *Fullmaktshavaren* ska underrätta fullmaktsgivaren och anhöriga samt eventuell granskare om sin bedömning
- *Fullmaktshavaren* kan ansöka om att tingsrätten ska besluta om ikraftträdande
  - Rätten ska inhämta läkarintyg eller likvärdig utredning

Brukande

- Får brukas när den trätt ikraft
- Fullmaktshavaren ska handla i enighet med fullmaktshavarens intressen
- Skyldighet att samråda och lojalitetsplikt
- Skadeståndsansvar
- Rätt att återkalla andra (ordinära) fullmakter
- Jävsregler för fullmaktshavaren
- Ge gåvor om det stadgas i framtidsfullmakten,
  - annars personliga presenter, dock ej till sig själv
- Granskare kan utses i fullmakten

Återkallelse och tillägg

- En framtidsfullmakt är kan alltid återkallas
  - Genom att fullmaktsgivaren återtar eller låter förstöra handlingen
  - Återkallelse förutsätter att fullmaktsgivaren har (tillräcklig) rättahandlingsförmåga och beslutsförmåga
  - En granskare (om sådan utsetts) kan återkalla fullmakten om den trätt ikraft
  - Överförmyndaren kan besluta att en fullmaktshavare inte längre får bruka fullmakten
  - Helst ska endast ett exemplar av framtidsfullmakt finnas
  - För tillägg gäller samma krav som för upprättande

Upphörande /utan verkan

- Upphörande
  - Om fullmaktsgivaren inte längre är ur stånd att handha de angelägenheter fullmakten avser
- Utan verkan
  - I den utsträckning som godmanskap/förvaltarskap anordnas
- Förklaras kraftlös
- Upphör inte automatiskt vid dödsfallet

Ogiltighet

- Kraven för upprättande inte iakttagits
  - Bristande formkrav
  - Bristande rättshandlingsförmåga (t.ex. dement vid upprättandet)
- Enligt allmänna ogiltighetsgrunder
- Oklart vem som kan angripa

Uppdraget som fullmaktshavare

- Arvode endast om det stadgas i fullmakten
- Jävsregler iakttas
- Avböja, avträda eller begära entledigande
  - Avböja innan uppdraget inletts ingen motivering krävs
  - Om uppdraget inletts krävs giltiga skäl för avträde/entledigande, t.ex. ålder

God man/förvaltare som alternativ

- Anordnas av kommun
- Kan vara närstående eller utomstående
- Granskas av överförmyndaren
- Förvaltningen redovisas enligt vissa regler

Behörighet för anhöriga utan fullmakt

- Kap 17 föräldrabalken
- Ordinära rättshandlingar med anknytning till den enskildes dagliga livsföring
- Endast ekonomiska angelägenheter
- Gäller enskilda över 18 år
- Uppenbart att de enskilde inte kan ta hand om sin ekonomi
- Samma medicinska grunder
- Om det inte finns framtids fullmakt eller god nam/förvaltare
  - Make
  - Sambo
  - Barn
  - Barnbarn...

Tack!